

M 10689:1-53.

S k å n e.

Ingelstads hd.

Valleberga sn.

Kåseberga.

Samling hos åldermannen. Hornet numera hos Albin i Simrishamn. Organisation.
Gille den 21 dec. (Tomesmässa). Den som lämnade hornet ifrån sig och likaså den ny tillträdande skulle bestå ett stop varde-
ra. Här till bröd och "spekesill".

Den som fick full lott vid strandning - - och som var mögen att göra arbete - - skulle bjuda hela läget på en kanna brännvin - "strandningskanna".

Det första de hade blivit gifta, skulle de bjuda en kanna brännvin, "för de fick gagna brunn".

Det var 11 båtar med ca. 3 man i varje - omkr. 30 hushåll.

Byta kamrater och sälja sin båt gjordes också gillesdagen.

Ingen parlamentarisk ordning.

Men gick i allmänhet ej ut på söndag med sillgarn.

Var delägare har sin bestämda "åladrätt" till hommorna.

Från väster: 1) "Baghu" "sdrätten", 2) "Hu" "backen", 3) "Kvaddra-
drätten", 4) "Nummeretts-drätten", 5) "Rawnakulladrätten", 6)
"Topenholt", 7) "Snogehamn", 8) "Hagen" (Löderups skål).

Man hade "lag". Laget skulle bestå 2 kannor brännvin och nättamed (nattmat) och så dans.

Främmande fick erlägga 50 öre.

Vals, polka, kadrilj, svingedans. Kadriljen gick inte fort. Den slutade med "marknad". "Kommen påga, kommen påga,
vi ska gå te gräbberna".

Det började vid jul och fortsatte var söndag till fastelagen. - Då var det fastelagsgille i två dagar, då man köpte en halv kalv och brännvin etc. för de hoplagda pengarna. Det stora slutkalaset var på fastlagsmåndag. Man lånade hus - det sa's ifrån var söndag, var de samlades nästa gång.

Spelman "Mårten Spill" från Ingelstorp spelade fiol. Hade 1,50 för kvällen - från 6 till 2 på natten.

Det hände, att man "kasta" (revarna) på lördag kväll. Ej Långrev. numera.

En av sagesmännen: Det gör jag ännu, när jag ska' ut å Vidskepelse. handla - möter jag ett fruntimmer, så spottar jag.

Hade de lagt märke till, att de fått otur efter möte med en viss person, så gick de omvägar för att slippa möta honom.

"Det var Stigler - - de fick inte sill på länge - - han gav sig fan på, att de hade tagit något från deras garn - en

sten eller en hank. De reste till Ystad till en klok kvinna. Stigler skyllde Nils Håkansson för det."

Man "flintade" noten eller "rögade", innan man drog not - - en brände opp hela noten med krut av misstag.

13 nov. 1872 var en storm, som förändrade kusten. 1898 blev Stormar.
5 man borta i torskafiske, -89 3 man i ålafiske.

I Svens (en sagesman) fars ungdom för 100 år sedan: Förr Diverse.
var det mest småbåtar, "ålahommor", torskakrogar, "halegrej"
(handsnöre), pilk. Endast 1 à 2 vragbådar.

I Svens ungdom: De flesta vragbådar köptes på Bornholm - - spritsegel, fock, klyvare, topp, en liten "gäck" akterut.

1880 började Mårten Östlund och Johan Börjesson att bygga. Båtbyggare.

De bodde båda vid Medarhusen norr om Sandhammarens fyr.

Deras byggen varo i allmänhet

26 à 25 fot över ståv, av ek, med nit

"Knäppan" (se Revhusen)

Kilkrüden på tobisnoten kallas här "kallskeet".

Tobisnot.

Anm. Tidte manne gåa hishödan Jan.

Kl. 4,15 gingo 2 båtar ut vid exp:s besök. De gå 2½ timme Sillfisket.
ut. Sätta sillgarn. Komma hem vid 3-tiden.

g 807

M 10689:3

Skåne

Ingelstads hd.

Valleberga sn.

Kåseberga.

Hamn under byggnad. Inga spår av gamla anläggningar. I Hamn m. m.
gamla tider inga strandbodar. Nu några smä strandskjul av brü-
der.

Enl. fiskaren Al går fisket på följande sätt. Från aug. Fiskets art.
till okt. ålfiske med hommor. Därefter torskfiske med krok.
Numera från Febr. och framåt laxfiske med drivgarn (vragfiske)
under Bornholm och Tyskland (4 tim. lång väg till Rönne, 10 till
Arcona). Fortsätter till maj. Sillfisket (också vrag) 15 maj -
aug.-sept. Förr mycket, numera dåligt. Sill till längre bete
köpes från olika håll (Göteborg, Norrköping).

Man hade två skarpt skilda gamla båttyper här. 1) Den Båttypen.
skarpbyggda segelbåten ("krogbåd") för krokfisket. 2) Den me-
ra flatbottnade roddbåten ("hommebåd") för ålhommorna. Båda
byggas med liten akterspegel, den första dock ibland "rund-gat-
tad".

Laxgarnen. 7 "band" ($6\frac{1}{2}$). Till smålax och öring 10 - 12 b. Laxgarn.
80 band djupa. 22 famnar långa. Ca. 70 cm. långa enkla "hän-
ka".

Förr om somrarna sattes sillgarnen fast alldeles invid Sillgarn.
land och gav mycket - nu knappt något.

Torskfisket i krogabåtar var förr huvudfisket. Torskfisket.

Gamla fiskeläget låg vid hamnen, och längs efter stranden
uppe på backen lågo råg- och potatisåkrar (en bit kvar). Fiskeläget.

Man var organiserad i "båtar" - 3 man i varje båt. Båtar.

Båtarna varo "ekor", "äjar", med 1 mast och sprisegel
(ibl. 2), rundgattade, lika i båda ändar, odickade. Ca. 25
fot över stöv. Man drog seglen över sig, när man låg i båten.
3 à 4 man rodde med var sin åra.

Båtspik förekommer i enstaka fall. En av hommebåtarna
spikad, med hölade spant (dymlingar) och skarvade bord. De se-
nare 7 st., ovanligt breda, särskilt de översta. Enl. fiskaren
Al användes förr omböjd båtspik, men nu vill ingen ha dem så.
Numera nitning med brickor. Båtarna med tränaglar och spik äro
byggda i Vitemölla (en i Ystad). "Det är inte annat än smäck".

M 10689:4

g 807

S K Å N E
Ingelstads hd
Valleberga sn
Kåseberga.

Höger stackarm 5 meter
Vänster " 3,5 "
Långarmen i mitten 48.8 meter.

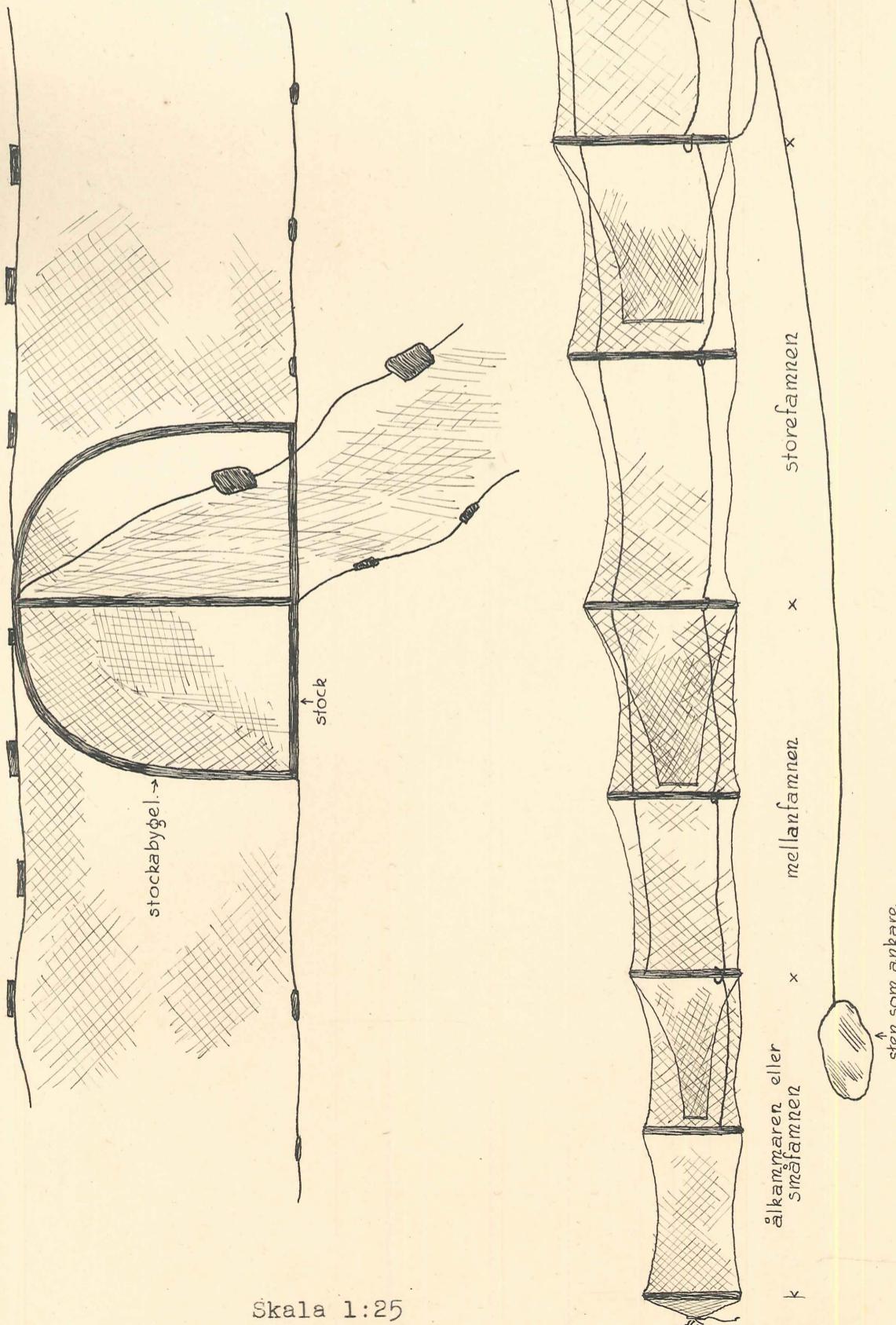
Maskorna på samtliga 3 armar 4 cm.
långa och 2 cm. breda.

Långarmen 50 maskor djup.-12-13
maskor pr aln.

Maskorna på:

Ljusfamnen 150 pr omfur; 13 mask.
pr aln.
Storfamnen 134 " " 16 mask.
pr aln.
Mellan " 115 " " 20 mask.
pr aln.
Småfamnen 100 " " 23(?)mask.
pr aln.

FOLKLIVSARKIVET
LUND

Skala 1:25

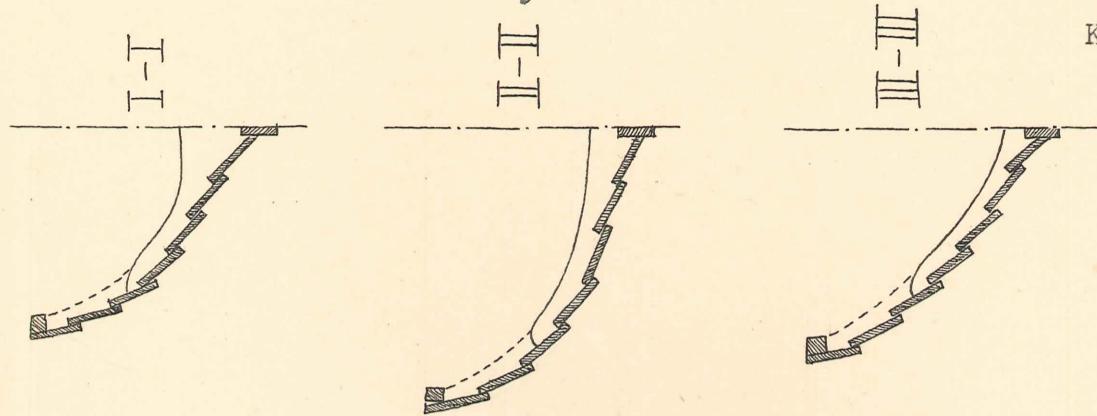
Uppmätn.J.Edén. Utritn.K.Sjödén.

M 10689:5

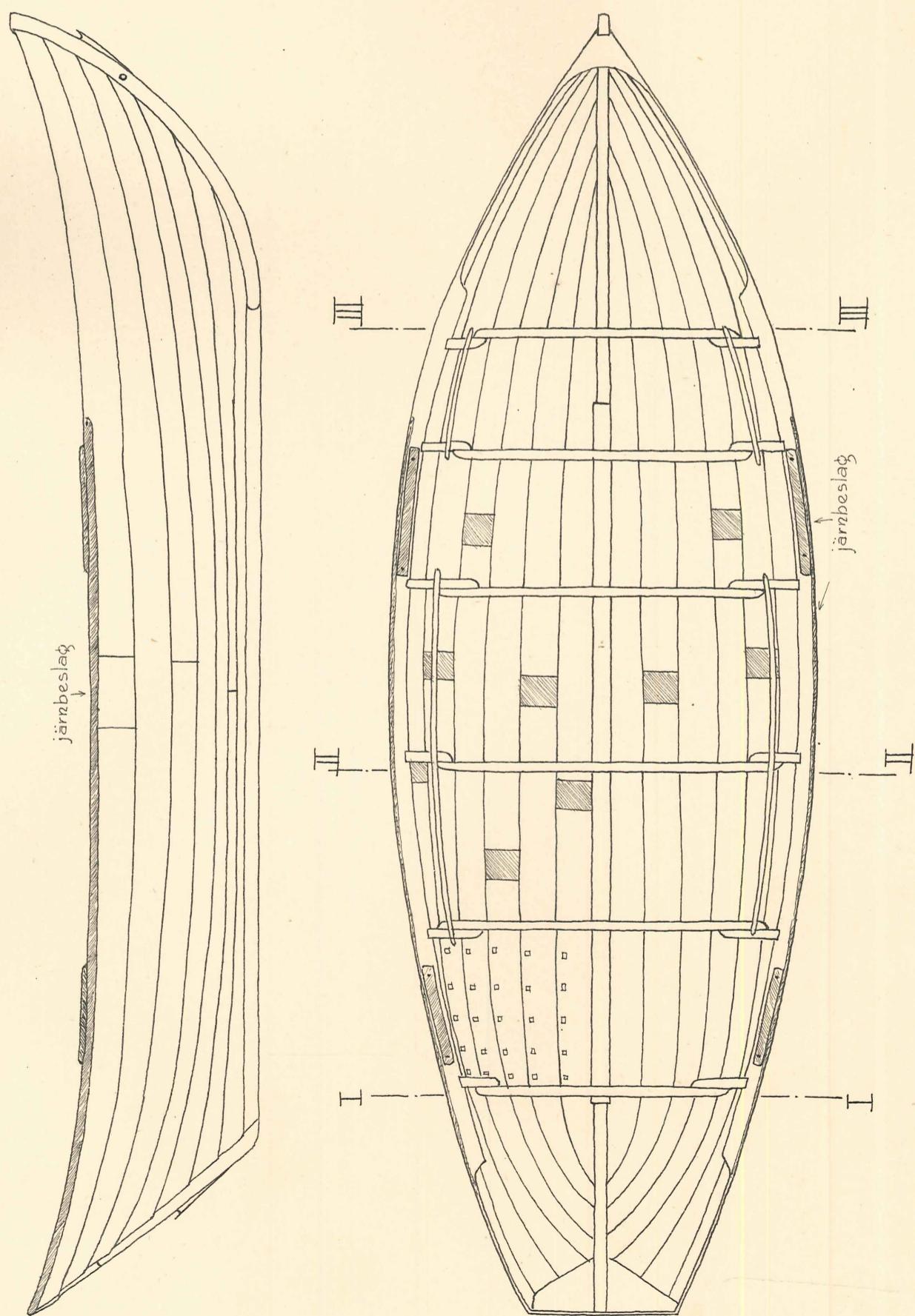
G 807

SKÅNE
Ingelstads hd.
Valleberga sn.

KÅSEBERGA

FOLKLIVSARKIVET
LUND

Skala 1/25. Uppmätn.E.Behmer.Utritn.K.Sjödén.

(Byggd i Kåseberga)

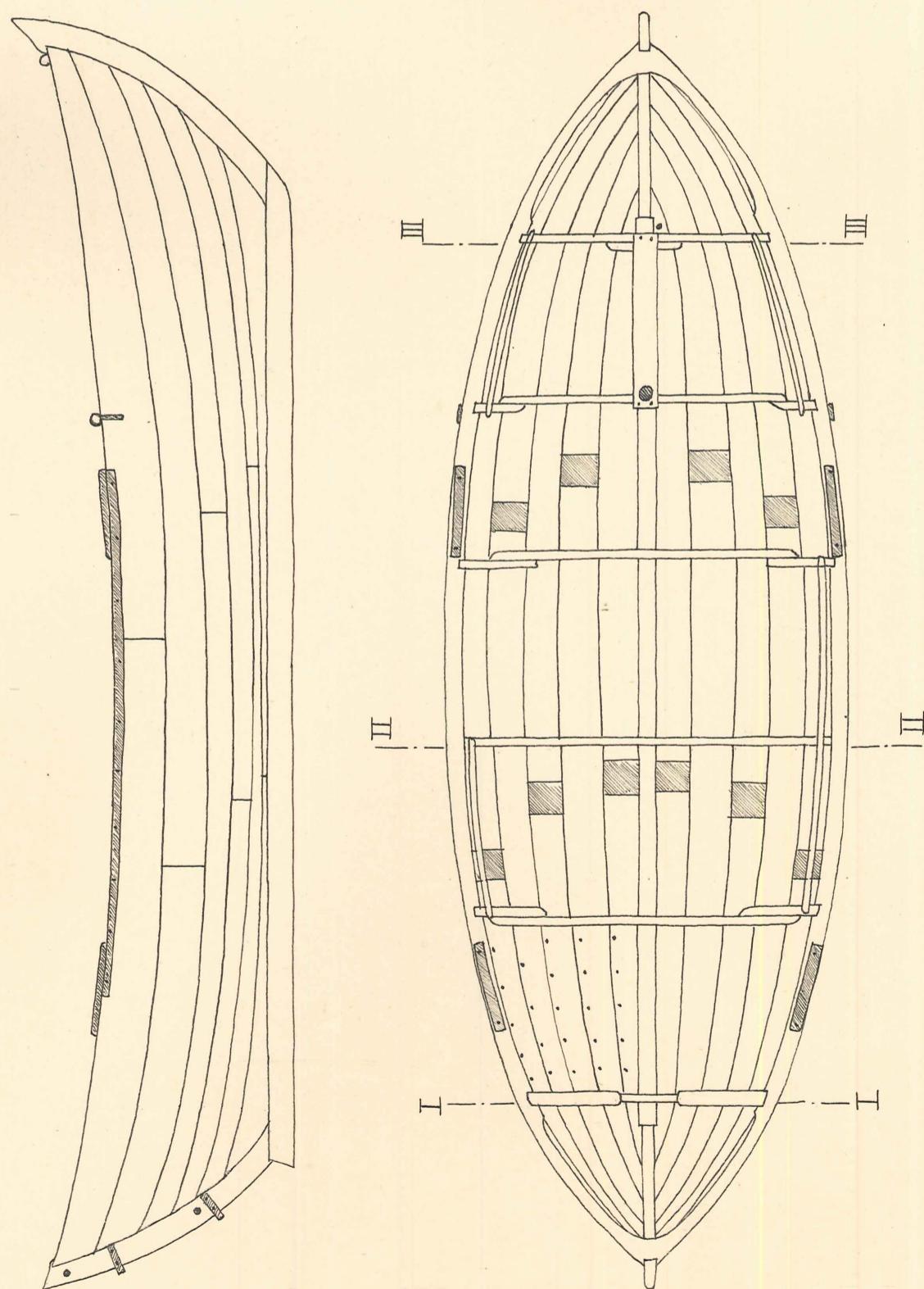
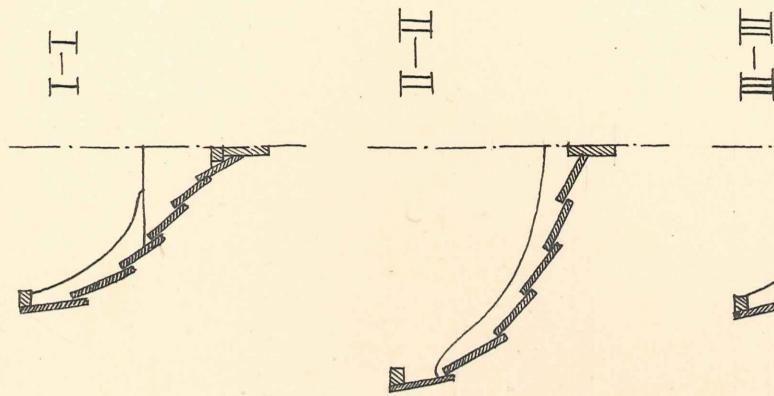
M 10689:6

G 807

SKÅNE
Ingelstads hd.
Valleberga sn.

KÅSEBERGA

FOLKLIVSARKIVET
LUND

Skala 1/25. Uppmätn.E.Behmer.Utritn.K.Sjödén.

(Byggd i Ystad)

G 807

Skåne

M 10689:7

Ingelstads hd

Valleberga sn

Kåseberga

153. K. ar.

E. K-n. 1932.

G. 807:1

G 807

M 10689:8

Skåne

Ingelstads hd

Valleberga sn

Kåseberga

153. M. a g.

2

Hamnen.

E. K-n. 1932.

G 807

Skåne

Ingelstads hd

Valleberga sn

Kåseberga

M 10689:9

153. M. af.

3

Gammal och ny "hamn".

E. K-n. 1932.

G 807

Skåne

Ingelstads hd

Valleberga sn

Kåseberga

M 10689:10

153. L.c.

4

Gata i fiskeläget.

E. K-n. 1932.

G.807:4

G 807

M 10689:11

Skåne

Ingelstads hd

Vallebergs sn

Kåseberga

153. L.a.

5

Gata i fiskeläget.

E. K-n. 1932.

G.807:5

J 807
M 10689 : 12

Skåne
Ingelstads hä
Valleberga sn
Kåseberga

153. L.b.

6.

Hönsburar i strandslutningen.

E. K-n. 1932.

G. 807:6

g 807

M 10689:13

Skåne

Ingelstads hd

Valleberga sn

Kåseberga

153. K. as.

7

Rest av gammal åker på strandslutningen.

E. K-n. 1932.

G 807:7

G 807

M 10689:14

Skåne

Ingelstads hd

Valleberga sn

Kåseberga

153. J.c.

8

Intervju.

E. K-n. 1932.

G 807:8

FOLKLIVSARKIVET
LUND

G 807

M 10689:15

Skåne

Ingelstads hd

Valleberga sn

Kåseberga

153. M. aq

9.

"Kåsebergasképpet".

E. K-n. 1932.

G 807:9

G 807

M 10689:16

Skåne

Ingelstads hd

Valleberga sn

Kåseberga

153. M. am.

10

"Kåsebergaskeppet".

E. K-n. 1932.

g 807

M 10689:17

Skåne

Ingelstads hd

Valleberga sn

Kåseberga

153. M. ar.

II

"Kåsebergaskeppet".

E. K-n. 1932.

G 807

M 10689:18

Skåne

Ingelstads hd

Valleberga sn

Kåseberga

153. M. å.

Snipa.

12

E. K-n. 1932.

G.807:12

G 807

M 10689:19

Skåne
Ingelstads hd
Valleberga sn
Kåseberga

153. M. z.

13

Snipa.

E. K-n. 1932.

G.807:13

g 807

H 10689:20

Skåne

Ingelstads hä

Valleberga sn

Kåseberga

153. M. al.

"Brissler".

E. K-n. 1932.

14

G 807

M 10689: 21

Skåne

Ingelstads hd

Valleberga sn

Kåseberga

153. M. å.

15

Snipa.

E. K-n. 1932..

G.807:15

FOLKLIVSARKIVET
LUND

g 807

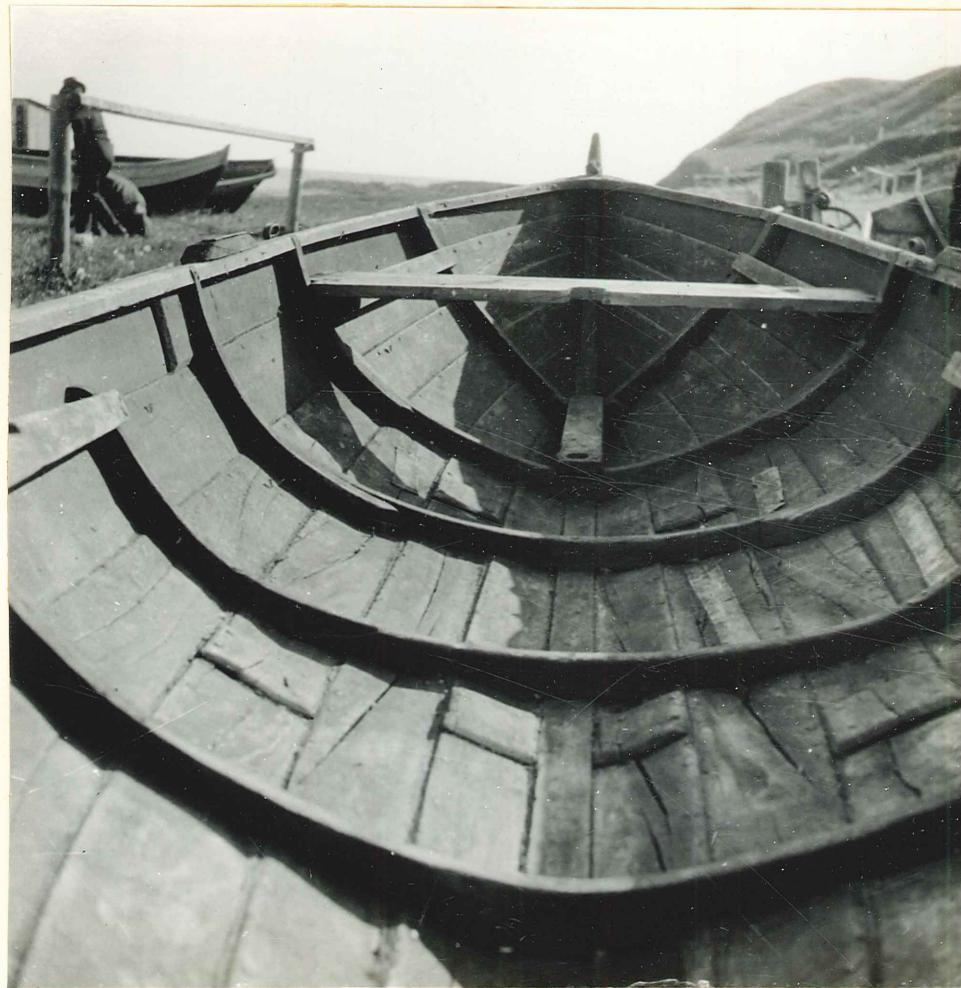
M 10689:22

Skåne

Ingelstads hd

Valleberga sn

Kåseberga

153. M. ö.

16

Snipa, fören.

E. K-n. 1932.

G.807416

G 807

M 10689 : 23

Skåne

Ingelstads hd

Valleberga sn

Kåseberga

153. L. o.

17

Segelbåt i hamnen.

E.K-n. 1932.

G 807/17

g 807

M 10689:24

Skåne

Ingelstads hä

Valleberga sn

Kåseberga

153. L. q.

Hommebåtar.

18

E. K-n. 1932.

G. 807418.

g 807

M 10689:25

Skåne

Ingelstads hd

Valleberga sn

Kåseberga

153. L. m.

Hommebåt.

19

E. K-n. 1932.

G 807

M 10689 : 26

Skåne

Ingelstads hd

Valleberga sn

Kåseberga

153. Je.

Hommebåt.

20

E. K-n. 1932.

G 807 " 20

G 807
M 10689:27

Skåne

Ingelstads hd

Valleberga sn

Kåseberga

153, L.n.

Hommebåt.

21

E. K-n. 1932.

G.807:21

g 807
M 10689:28

Skåne
Ingelstads hd
Valleberga sn
Kåseberga

153. K.ap.

22

Aktern i hommebåt.

E. K-n. 1932.

G 807

M 10689:29

Skåne

Ingelstads hä

Valleberga sn

Kåseberga

153. K. a g.

23

Lask och tritagnaglar vid spant m. m.

E. K-n. 1932.

på gammal hommebåt.

FOLKLIVSARKIVET
LUND

G 807

M 10689:30

Skåne
Ingelstads hd
Valleberga sn
Kåseberga

153. K, a.o.

24

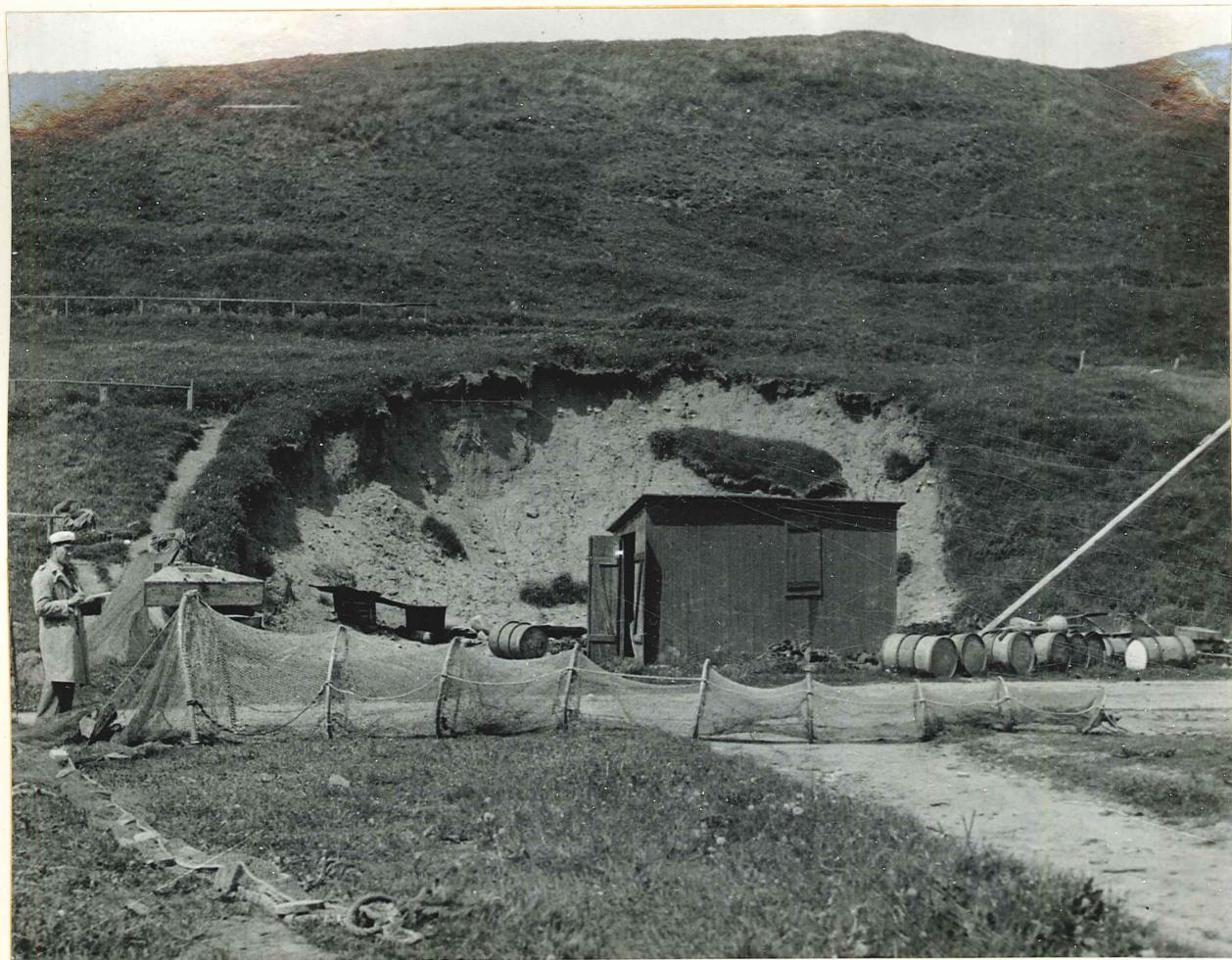
Modern motorbåt.

E. K-n. 1932.

G. 807:24.

G 807
M 10689: 31

Skåne
Ingelstads härad
Valleberga sn
Kåseberga

153. M. af

Homma.

E. K-n. 1932.

25

G. 807:25

g 807

M 10689:32

Skåne

Ingelstads hd

Valleberga sn

Kåseberga

26

153. M. a.l.

Homma.

E. K-n. 1932.

G. 807-26

G 807

M 10689:33

Skåne
Ingelstads härad
Valleberga sn.
Kåseberga

153. L. p.

27

Laxgarn bredes på "brissler".

E. K-n. 1932.

G.807'27

G 807

M 10689:34

Skåne

Ingelstads hd
Valleberga sn
Kåseberga

153. M. ak.

28

Fiskare med laxgarn.

E. K-n. 1932.

G 807

M 10689:25

Skåne

Ingelstads hd

Valleberga sn

Kåseberga

153. 7 f.

29

Flöte med bomärke på laxgarn.

E. K-n. 1932.

G.807:29

g 807

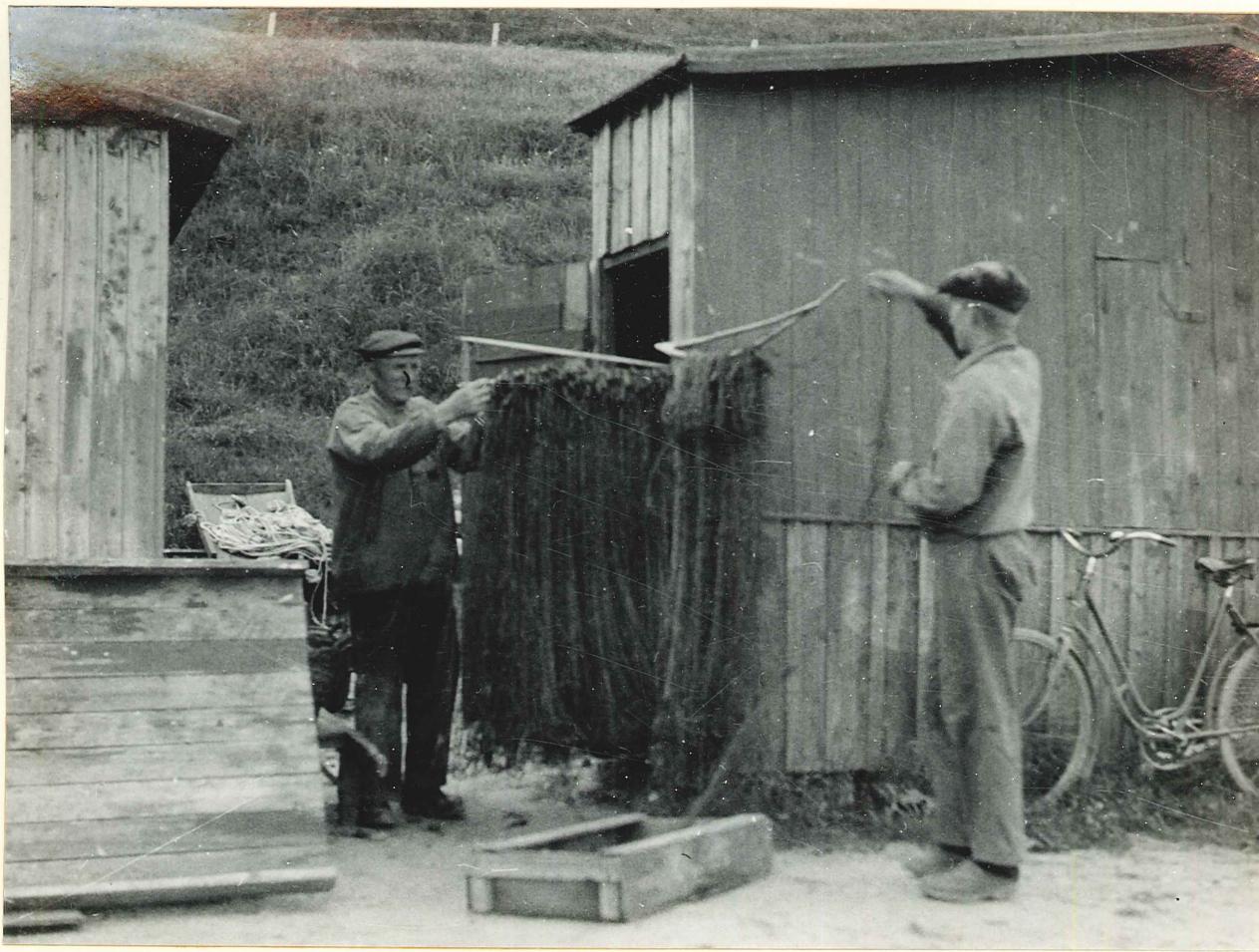
10689:36

Skåne

Ingelstads hd

Valleberga sn

Kåseberga

153. L.r.

30

"Smånät".

E. K-n. 1932.

g 807
M 10689:37

Skåne
Ingelstads hd
Valleberga sn
Kåseberga

153. J. d.

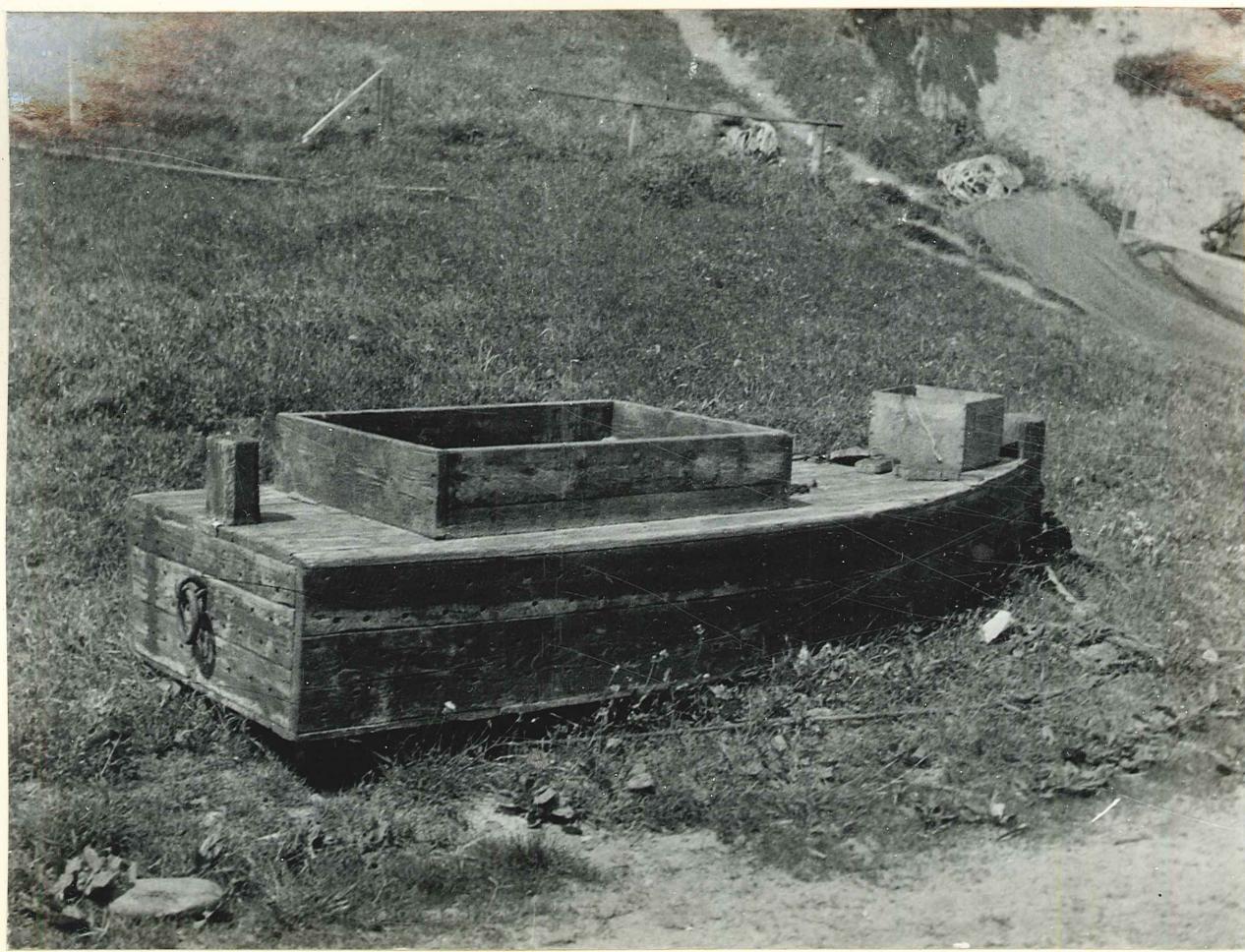
31

Smänät.

E. K-n. 1932.

G 807
M 10689:38

Skåne
Ingelstads hd
Valleberga sn
Kåseberga

153. M. ak.

32

Tobissump.

E. K-n. 1932.

g 807
M 10689:39

Skåne
Ingelstads hd
Valleberga sn
Kåseberga

153. M.y.

Spel.

33

E. K-n. 1932.

G 807

M 10689:40

Skåne

Ingelstads hd

Valleberga sn

Kåseberga

153. K. at.

34

Dykardräkt, använd vid hamnbygget.

E. K-n. 1932.

g 807
M 10689:41

Skåne
Ingelstads hd
Valleberga sn
Kåseberga

153. M.c.

Sjöstöveln synas.

35

E. K-n. 1932.

G 807
M 10689:42

Skåne
Ingelstads härad
Valleberga sn
Kåseberga

153. L. a ä.

36

Tobisnoten ilastas.

E. K-n. 1932.

G 807:36

Skåne
Ingelstads hd
Valleberga sn
Kåseberga

G 807
M 10689:43

153. M.b.

37

Tobisnoten ilastas.

E. K-n. 1932.

G 807:37

G 807

M 10689:44

Skåne

Ingelstads hd

Valleberga sn

Kåseberga

38

153. L. aö.

Tobisnot.

E. K-n. 1932.

g 807
M 10689:45

Skåne
Ingelstads härad
Vallebergs socken
Kåseberga

153. M. a.

39

Tobisnoten drages.

E. K-n. 1932.

Arbetet på stranden.

G. 807-39

FOLKLIVSARKIVET
LUND

g 807

M 10689 : 46

Skåne

Ingelstads hd

Valleberga sn

Kåseberga

153. L. åå.

40

Dragning av tobisnoten.

E. K-n. 1932.

Arbetet på stranden.

G. 807: 46

FOLKLIVSARKIVET
LUND

G 807
M 10689:47

Skåne
Ingelstads hd
Valleberga sn
Kåseberga

153. P.e.

41

Drägning av tobisnot.

E. K-n. 1932.

G 807:41

Skåne

Ingelstads hä

Valleberga sn

Kåseberga

G 807
M 10689:48

153. P. a.

42

Dragning av tobisnot.

E. K-n. 1932.

Arbetet på stranden.

G. 807:42

g 807
M 10689:49

Skåne
Ingelstads härad
Valleberga sn
Kåseberga

153. P.b.

43

Dragning av tobisnot.

E. K-n. 1932.

Arbetet på stranden.

G 807

M 10689 : 50

Skåne

Ingelstads hd

Valleberga sn

Kåseberga

153. P. f.

44

Dragning av tobisnot.

E. K-n. 1932.

G. 807-44

g 807

M 10689:51

Skåne

Ingelstads hd

Valleberga sn

Kåseberga

153. P. c.

45

138

Dragning av tobisnot.

E. K-n. 1932.

G. 807:45

Pall : "En bok om Skåne" I s 203.

G 807
M 10689 : 52

Skåne
Ingelstads härad
Valleberga sn
Kåseberga

153. L. d.

46

Dragning av tobisnot.

E. K-n. 1932.

FOLKLIVSARKIVET
LUND

G 807

M 10689 : 53

Skåne

Ingelstads hd

Valleberga sn

Kåseberga

152. M. a.o.

47

Dragning av tobisnot.

E. K-n. 1932.

G.807:47